

คุณลักษณะครูที่ดี
Teacher Characteristics

วัตถุประสงค์

1. เข้าใจความหมาย “คุณลักษณะครูที่ดี”
2. บอก “คุณลักษณะครูที่ดี” ตามทัศนคติต่าง ๆ
3. วิเคราะห์ “คุณลักษณะครูที่ดี” ในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม

คุณลักษณะ

ลักษณะประจำตัวที่ชี้ให้เห็นถึงความดี
ความงาม...

คุณลักษณะของครู สุภรณ์ ประดับแก้ว, 2530

ลักษณะประจำตัวของบุคคลที่เป็นครู หรือ
บุคคลที่จะมาประกอบวิชาชีพครู

คุณลักษณะของครู ยนต์ ชุ่มจิต, 2537

ลักษณะที่เป็นจุดเด่นของครูที่แตกต่างไปจาก
บุคคลที่ประกอบอาชีพอื่น

คุณลักษณะของครู นันทนา วงษ์อินทร์, 2546

เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยให้งานครู
บรรลุผลสำเร็จ

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ , 2546

... การพิจารณาเฉพาะความรู้ ความสามารถนั้น อาจจะ
ทำให้ขาดคุณลักษณะสำคัญของครูไป

กิติพันธ์ รุจิรกุล , 2539

... ครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในทุกรูปแบบ
ต้องมีคุณธรรม จริยธรรมมากกว่าผู้ประกอบวิชาชีพอื่น

อุมา สุคนธมาน , 2547

โดยภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่าครูยุคใหม่จะต้องมีความรู้ความสามารถในการที่จะสั่งสอนเนื้อหา ผักผ่อนทักษะ และอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองสู่สากลยิ่งขึ้นบนเวทีไทย โดยที่ครูจะต้องมีคุณลักษณะของครูที่ดี ครูที่เก่ง และครูที่ทำให้ผู้เรียนมีความสุข การเป็นครูที่เก่งได้จะต้องมีความรอบรู้ลึก มิใช่รู้แต่เพียงในตำราและตามคำสั่งสอนของครูอาจารย์ของตนเองเท่านั้น แต่ควรจะเรียนรู้สิ่งรอบตัวเรา ได้แก่มิติใหม่ทางการศึกษาจากสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศจากชุมชนและท้องถิ่นของตน จากทักษะชีวิตและจากทักษะทางสังคม รวมทั้งจากแนวทางศาสนาเป็นอาทิ แล้วนำมาบูรณาการพร้อมประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในที่สุด

Henney & Mortenson, 2536

- 1) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน
- 2) สนใจในวิชาที่สอน
- 3) อธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน
- 4) เคารพความคิดเห็นของผู้เรียน
- 5) เข้าหาได้ง่าย
- 6) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 2523

"...ครูที่แท้นั้น ต้องเป็นผู้กระทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและอุทิศสหภาพเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัย สำรวมระวังความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดีงาม ต้องปลื้มตักปลิกใจจากความสะอาดความสบาย และความสนุกสนานรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจให้มั่นคงและแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์รักษาความจริงใจต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้น ทั้งในด้านวิชาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล..."

7) สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

8) มีการเตรียมการสอนอยู่เสมอ

9) มีทักษะการสอน และสามารถเลือกวิธีและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

10) มีทักษะการใช้และผลิตอุปกรณ์การสอน

11) สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน

12) ส่งเสริมผู้เรียนพัฒนาตนเอง

- 12) ส่งเสริมผู้เรียนพัฒนาตนเอง
- 13) รู้วิธีการวัดและประเมินผล
- 14) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 15) มีความยุติธรรม
- 16) มีความสนใจและอยากจะสอน
- 17) ชอบช่วยเหลือผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน

2) ด้านบุคลิกภาพ

แต่งกายสุภาพเหมาะกับกาลเทศะ กิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ยุติธรรม รับผิดชอบต่อหน้าที่

3) ด้านเจตคติ

รักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีความภาคภูมิใจในงานของตน มีความสุขความพอใจในการปฏิบัติงาน มีอุดมการณ์ในการทำงาน มีความสำนึกถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อศิษย์ ต่อสังคม และแสดงออกอย่างต่อเนื่อง

คุณลักษณะครูตามความคิดเห็นของนิสิตและบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์, 2545

1) ด้านวิชาชีพ

หลักสูตรเนื้อหาวิชาที่สอน

มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความดี

ความแตกต่างระหว่างบุคคล

เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียน

นิสิต

1) ด้านวิชาชีพ

1) ด้านบุคลิกภาพ

3) ด้านเจตคติ

1) ด้านเจตคติ

2) ด้านบุคลิกภาพ

3) ด้านวิชาชีพ

บัณฑิต

คุณลักษณะครูในโรงเรียนแคทอลิก, 2550

1. การพัฒนาการสอน
2. การพัฒนาเพื่อนครู
3. ความรู้
4. การประสานงาน
5. คุณธรรมและจรรยาบรรณ
6. การวัดและประเมินผล
7. การวางแผน

ลักษณะที่ดีของครู ,ครูสภา 2548

1. รอบรู้
2. สอนดี
3. คุณธรรมจริยธรรม
4. มุ่งมั่นพัฒนา

1. รอบรู้ คือ ครูจะต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน เช่น ปรัชญาการศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษา นโยบายการศึกษา แผนและโครงการพัฒนาการศึกษา และจะต้องมีความรู้เชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตร วิธีสอนและวิธีประเมินผลการศึกษาในวิชาหรือกิจการที่ตนรับผิดชอบ นอกจากนี้ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก

2. สอนดี คือ ครูจะต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน อีกทั้งสามารถให้บริการและแนะแนวในการเรียน การครองตน การรักษาสภาพอนามัย จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน

3. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ คือ ครูจะต้องมีศรัทธาในวิชาชีพครู ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อหลักการของอาชีพครู มีความรับผิดชอบในด้านการศึกษาต่อสังคม ชุมชน และนักเรียน มีความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน

4. มุ่งมั่นพัฒนา คือ ครูต้องรู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้ และศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รู้จักเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเอง พยายามคิดค้นทดลองหาวิธีการใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และร่วมพัฒนาชุมชนด้วย

- สุพล วังศิลป์ , 2536
- รักสนุก
 - บุกไม่เบื่อก
 - เอื้อวิชา
 - กล้ายืนหยัด
 - ถนัดกิจกรรม
 - ทำอุปกรณ
 - สอนการใช้
 - ให้หลักเกณฑ์
 - เป็นปัจจุบัน

กรุงเทพโพลล์, 2551

ความทุ่มเท และเสียสละ	ร้อยละ 29.3
สามารถถ่ายทอดให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ	ร้อยละ 27.9
มีความรู้ดี มีการศึกษาสูง	ร้อยละ 11.6
มีเมตตา ให้อภัยและให้โอกาสแก่ศิษย์	ร้อยละ 8.7
ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของศิษย์	ร้อยละ 7.9
ทันสมัย ก้าวทันโลกและเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ	ร้อยละ 5.3
มีศีลธรรม และความประพฤติส่วนตัวดี	ร้อยละ 5.1
มีความยุติธรรม	ร้อยละ 3.3

ลักษณะของครูดี (Great Teacher) ของสหรัฐอเมริกา

1. ใส่ใจด้านการสอนและการดูแลนักเรียน
2. มีการวางเป้าหมายและจุดประสงค์การสอนแต่ละครั้งอย่างชัดเจน และดำเนินการให้บรรลุผล
3. มีทักษะการจัดการเชิงบวกในห้องเรียน
4. มีทักษะการจัดการห้องเรียนที่ดี
5. การสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครอง
6. มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูง
7. มีความรู้ด้านหลักสูตรและมาตรฐาน
8. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน
9. รักเด็กและรักการสอน
10. มีความเป็นมิตรและความวางใจต่อนักเรียนสูง

ลักษณะของครูดี (Great Teacher) ของออสเตรเลีย

1. มีทักษะในการอธิบาย
2. รักการพบปะผู้คน
3. มีความกระตือรือร้น
4. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน
5. มีความเป็นผู้จัดการ โดยเฉพาะด้านเวลา
6. มีทักษะการทำงานเป็นทีมและความคิดริเริ่ม
7. สามารถรับความกดดันได้ดี
8. มีความอดทนและอารมณ์ขัน
9. รักความยุติธรรม
10. สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้

ลักษณะของครูในยุคศตวรรษที่ 21

อ่องจิต เมธยะประภาส, 2557

"E-Teacher"

1. Experience

มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่

- Facilitator ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก
- Guide/Coach ครูเป็นผู้แนะแนวทาง
- Co-learning/Co-investigator) ครูเป็นผู้ร่วมเรียน/ผู้ร่วมศึกษา

ลักษณะของครูในยุคศตวรรษที่ 21

2. Extended

มีทักษะการแสวงหาความรู้

3. Expanded

มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนสู่นักเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. Exploration

มีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยี

5. Evaluation

เป็นนักประเมินที่ดี มีความบริสุทธิ์และยุติธรรม และสามารถใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล

ลักษณะของครูในยุคศตวรรษที่ 21

6. End-User

เป็นผู้ที่ใช้เทคโนโลยี (user) อย่างคุ้มค่า และใช้ได้อย่างหลากหลาย

7. Enable

สามารถใช้เทคโนโลยีสร้างบทเรียน

8. Engagement

ต้องร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันผ่านสื่อเทคโนโลยีจนพัฒนาเป็นเครือข่ายความร่วมมือ เช่น เกิดชุมชนครูบน web

9. Efficient and Effective

สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้ และผู้ใช้ความรู้

ลักษณะของครูในยุคศตวรรษที่ 21

พินสุดา สิริธรงค์ศรี, 2557

1. เป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูและผู้ใช้
2. มีความรู้ ความสามารถและทักษะการจัดการเรียนรู้
3. มีทักษะการสื่อสาร
4. อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
5. ตื่นรู้ ทันสมัยทันเหตุการณ์
6. ตามทันเทคโนโลยีและข่าวสาร
7. สร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน
8. ใฝ่คว้าและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ลักษณะของครูในยุคศตวรรษที่ 21

พินสุดา สิริธรงค์ศรี, 2557

9. เป็นแบบอย่างทางคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรม
10. รู้และเข้าใจในอัตลักษณ์ความเป็นชนชาติไทยที่หลากหลาย
11. ภาคภูมิใจในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก
12. ยอมรับและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง
13. มีความพร้อมและปรับปรุงต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน

ทักษะที่จำเป็นสำหรับครูไทยในอนาคต

รศ.ดร.ถนอมพร เลาทจรัสแสง, 2557

“C-Teacher”

1. Content

ครูต้องมีความรู้และทักษะในเรื่องที่สอนเป็นอย่างดี หากไม่แม่นยำในเรื่องที่สอนหรือถ่ายทอดแล้ว ก็ยากที่นักเรียนจะมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา นั้น ๆ

2. Computer (ICT) Integration

ครูต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีจะช่วยกระตุ้นความสนใจให้กับนักเรียน และหากออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมความรู้และทักษะที่ต้องการได้เป็นอย่างดี

ทักษะที่จำเป็นสำหรับครูไทยในอนาคต

3. Constructionist

ครูผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นเองได้จากภายในตัวของผู้เรียนเอง โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่ภายในเข้ากับการได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งครูสามารถนำแนวคิดนี้ไปพัฒนาวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้

4. Connectivity

ครูต้องสามารถจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนกับครูครูภายในสถานศึกษาเดียวกันหรือต่างสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา และสถานศึกษากับชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียน

ทักษะที่จำเป็นสำหรับครูไทยในอนาคต

5. Collaboration

ครูผู้สอนต้องเข้าใจแนวคิดที่ว่า ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ขึ้นเองได้จากภายในตัวของผู้เรียนเอง โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่ภายในเข้ากับการได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งครูสามารถนำแนวคิดนี้ไปพัฒนาวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้

6. Communication

ครูต้องมีทักษะการสื่อสาร ทั้งการบรรยาย การยกตัวอย่าง การเลือกใช้สื่อ การนำเสนอสื่อ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

ทักษะที่จำเป็นสำหรับครูไทยในอนาคต

7. Creativity

ในยุคสมัยหน้าครูต้องออกแบบสร้างสรรค์กิจกรรมการเรียนรู้ จัดสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน มากกว่าการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้โดยตรงเพียงอย่างเดียว

8. Caring

ครูต้องมีเมตตาจิตต่อนักเรียน ต้องแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยอย่างจริงจังต่อนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเชื่อใจ ส่งผลให้เกิดสภาพการเรียนรู้ที่ตื่นตัวแบบผ่อนคลาย ซึ่งเป็นสภาพที่นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด

เอกสาร : สืบค้น

e-book.ram.edu/e-book/c/CU503/CU503-4.pdf

<https://educ105.wordpress.com/ลักษณะของครูที่ดี/>

[www.kruinter.com/file/79520140827174109-\[kruinter.com\].pdf](http://www.kruinter.com/file/79520140827174109-[kruinter.com].pdf)

<https://sites.google.com/site/gurukubu/nana-na-ru/khunlaksna-khru-ni-stwrts-21>

www.gotoknow.org > หน้าแรก > อร วรรณดา > สมุด > การวัดและประเมินผล

1. แบ่งกลุ่มอภิปราย
2. กลุ่มละ 6 คน
3. ค้นหาคุณลักษณะของครู
โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
4. นำเสนอ ายกลุ่ม